

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 13.
TELEFON STEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.623.

T. P. D.

Ko je Trboveljska premogokopna družba prvič javila, da namerava znižati delavske plače in reducirati število delavcev, smo mi poudarili, da gre tudi čez Trbovlje slovenska fronta.

Danes, po je šla TPD korak dalje in svojo napoved uresničila, ponavljamo svoj prvi odgovor, da gre tudi čez Trbovlje slovenska fronta. In ponavljamo ga, čeprav naš prvi poziv ni bil tako toplo sprejet, kakor bi bilo v interesu stvari treba. Prepričani pa smo, da grešimo, če ga ne ponovimo, ker samo slovenska fronta more biti kos TPD.

Vse kaže na to, da se tako slovenska javnost, ko tudi naši rudarji vse premalo zavedajo, kaj je TPD, ker drugače se ne bi moglo zgoditi, da tudi v tem težkem boju ni resnične enotnosti.

To je jasno dokazal že ljubljanski protestni shod. Ni ta veljal edino Trboveljsku družbi, temveč objektivno opazovalec je moral dobiti vtis, da gre samo za to, katera socialistična skupina bo dobila več glasov. Kako je drugače mogoče, da ni dobil besede zastopnik skupine, ki je ravno v Trbovljah najmočnejša. In kako je mogoče, da pa je dobil besedo zastopnik stranke, ki je sokriva, da je bila nacionalizacija Trboveljske zaigrana.

Ni bilo delavstvo samo enotno in ni niti skušalo, da doseže enotnost z ostalo slovensko javnostjo. Mi smo poudarili, da so Trbovlje slovenska fronta, »Delavska politika« pa je odklonila slovensko fronto, ker da si hočejo z njo pomagati samo meščanske stranke. In na dan shoda je smatrala »Delavska politika« za potrebno, da napade SLS in da pretirano poudarja razredno fronto. Komu v korist? Na to vprašanje je jasno odgovorila TPD s svojim odlokom.

Mnenja smo, da ni v prav nobenem interesu delavstva, da odbija v boju proti TPD zavezničke. Zlasti pa še zavezničke, ki ne iščejo prav nobenih koristi za sebe. V boju proti TPD gre šele v drugi vrsti za razredno stališče in za politične teorije, tu gre v prvi vrsti za to, da se neha izkoriščanje slovenskega delavca in slovenskega konzumenta, ki je navezan na trboveljski premog. Za to gre v prvi vrsti boj, za kruh in ne za teorije.

In da je ta boj tako težak, da ga more znagovito končati le absolutno solidaren slovenski narod, je tudi jasno. Treba samo malo pomisliti, da je TPD največji kapitalist v Sloveniji in sicer tako velik kapitalist, da se mu ni treba bati, da boja ne bi vzdrljal. Položaj rudarjev pa je nasprotno nad vse žalosten. Po vsej deželi gospodarska stagnacija, kruga in zaslužka ni, na stavko ni niti misliti, vlada v Beogradu pa je daleč, tako daleč, da izgubi celo njena komisija, ko pride v Ljubljano, vsako odločnost. Pri taki nevtrnosti sil more delavski razred upati na uspeh le, če je podprt od vsega naroda. In to je dosegljivo, ker je interes slovenskega naroda popolnoma identičen z interesom delavstva.

Zato je nujno, da se z czirom na odlok Trboveljske postavi slovenska fronta. Vse stranke morajo pričeti z najostrejšim bojem proti temu odloku in v skupščini mora biti od vseh poslancev v zornici solidarnosti izzvan — trboveljski dan. Enako pa mora časopisje še vse drugače nastopiti, kakor pa je nastopilo. Drugati se danes zaradi »Domovine«, ko je izzvala Trboveljska ves slovenski narod v boj, je zločin!

Solidaren je slovenski narod močnejši tudi od milijonov Trboveljske, needin je izgubil boj že naprej.

Samo v tem je rešitev in sedaj imajo besedo drugi, ker mi smo to že dovolj jasno povedali.

Zasedanje Zveze narodov.

NEMCI BODO SPREJETI NAJBRŽE V SOBOTO. — BALKANSKI PAKT. — MADJARI SE NAPREJ IZOLIRANI.

Zeneva, 11. marca. (Izv.) Prihod Brianda se pričakuje za četrtek zjutraj. Taki po njegovem prihodu bo odločilna seja Sveta o sprejemu Nemcev v Zvezo narodov. Računa se z gotovostjo, da bo Nemčija sprejeta, ker je vojaška komisija Zveze, ki se je imela izjaviti o razorožitvi Nemčije, priporočila sprejem Nemčije v Zvezo. Sprejem Nemčije se izvrši najbrže v soboto.

Danes se je vršilo več važnih konferenc, ki so bile povečini vse strogo tajne. Zvečer je konferiral Chamberlain z voditelji nemške delegacije. O sestanku ni bil izdan noben komuniké.

Popoldne je bila konferenca Sveta o sprejemu Nemčije. Konferenca je bila tajna. Koncem seje je izjavil Boucourt, da pričakuje Briandovega prihoda in da potem pade odločitev.

MADJARI SO SE NAPREJ IZOLIRANI.

Bethlen je zaman poskušal govoriti v finančnem odboru. Zvezina finančna kontrola nad Madjarsko se junija meseca ukine.

Opoldne se je vršil zaupen sestanek dr. Beneša z nemškimi delegati. Tudi o tem sestanku ni bil izdan noben komuniké.

Danes sem bil sprejet od dr. Ninčiča v daljši avdienci. Dr. Ninčič mi je dal osebne informacije o delu in stališču naše delegacije ter o dogodkih v Zvezi narodov.

Splošen utis večeršnjega dne je, da

se je položaj zelo pobojšal in da optimizem zmaga.

Zeneva, 10. marca. (Izv.) Danes je bil izdan o pogajanjih med dr. Ninčičem in grškim zunanjim ministrom Rufosom komuniké, v katerem se med drugim pravi:

Zunanja ministra kraljevine SHS dr. Ninčič in Grške Rufos sta imela danes eno uro trajajočo konferenco. Na tej je bilo konstatirano popolno soglasje obeh ministrov v vseh glavnih političnih vprašanjih Balkana in srednje Evrope. Ugotovljeno je bilo dalje, da se obstoječe razlike nanašajo le na tehnična vprašanja, ki bodo sporazumno prijateljsko rešena.

Končno se ugotavlja, da se rimska pogajanja docela ujema s politiko grške in jugoslovenske vlade za sklenitev balkanskega garancijskega pakta v duhu Locarnskega sporazuma.

SESTANEK NINČIČA Z RAMEKOM.

Zeneva, 11. marca. Na sestanku med jugoslovenskim zunanjim ministrom dr. Ninčičem in avstrijskim zveznim kancelarjem dr. Ramekom se sploh ni razpravljalo o priključitvi Avstrije k Nemčiji in tudi ne o stališču Jugoslavije napram temu vprašanju.

Dr. Ninčič je zanikal vse vesti ki so se širile glede njegove poti v Rim. Dr. Ramek je včeraj imel sestanke z madjarskim ministrskim predsednikom grofom Bethlenom, z italijanskim državnim podtajnikom Grandijem in s poljskim ministrom Skrzynskim.

Seja skupščine.

PRORAČUN VOJNEGA MINISTRSTVA SPREJET. — OVACIJE VOJSKI.

Beograd, 11. marca. Popoldanska seja narodne skupščine se je pričela ob 5. Govorili so poslanci Valerijan Pribičević, zemljoradnik Vujić in dr. Zanić. Za njimi povzame zaključno besedo minister vojske in mornarice general Dušan Trifunović, ki v obširnem govoru odgovarja na navodbo poedinih predgovornikov.

Najpreje se je bavil z govorom dr. Angjelinovića in omenjal, da gre tu za sodno postopanje proti nekemu generalu. To vprašanje je bil stavil dr. Angjelinović že enkrat prej. Nanje pa ni odgovoril, ker je ta stvar pred sodiščem. Kadar govori sodišče, misli, da ni treba njemu govoriti. Dr. Angjelinović bi bil lahko prišel osebno k njemu, da bi se informiral, pa bi bil imel čisto drugačno mnenje o stvari.

Imamo mornariški program, a minister misli, da sedaj ni čas o njem detajlno govoriti. Pove samo toliko, da je ta program izdelan na podlagi malih modernih edinic, ki bodo sposobne, da branijo našo obalo. Krediti, ki jih je zaprosil, temelje na tem programu.

Na opazke dr. Polića odgovarja minister, da vojaki služijo pri nas povprečno dvanajst mesecev. Dr. Polić je omenjal nekatera dejstva glede dela v armijskih štabih. Tu je nekaj, kar ni točno. Je mnogo stvari, ki so centralizirane v ministru vojske in mornarice. To najbolj čuti sam kot minister, ker je vse nanj zvaljeno. Po sedanjih zakonih pa tega ni moči drugače urediti. Minister si prizadeva, da delegira del svoje oblasti na armijske komandante in njih štabe.

Poslanec Bedjanić je navedel konkretne slučaje o delu nekaterih častnikov. Umevno je, da ne more biti vse idealno pri številu šest tisoč ljudi. Prosi, da se

mu sporoči vsak posamezen slučaj in on bo strogo postopal.

Poslanec Vujić je stavil vprašanje o dobrovoljcih. Minister izjavlja, da za to vprašanje ne more angažirati vlade prej, dokler vlada sama o tem ne izda odločbe.

Na pripombe dr. Zanića o vojašnicah v prečanskih krajih izjavlja vojni minister, da se že delj časa dela na tem, da država odkupi vojašnice, ki so na obč. zemljišču ali so obč. lastnina, ne ve pa od kod jih naj vzame, ko ne more dobiti niti nekoliko stotin milijonov za našo aviatiko. Nato odgovarja minister še na nekatere druge opazke.

Prešlo se je nato k glasovanju. Proračun ministrstva vojske in mornarice je bil sprejet z večino glasov. Seja je bila zaključena ob 8. in pol zvečer ob ovacijah za našo vojsko. Te ovacije so priredili skorje vsi poslanci.

Danes ob 9. nadaljuje skupščina svoje delo. Na dnevnem redu je pretres proračuna ministrstva za zgradbe.

ZAHTEVE BOSANSKIH RADIKALOV.

Beograd, 11. marca. Bosenski radikalni poslanci so na konferenci, ki so jo imeli včeraj, sklenili, da ne morejo odnehati od naslednjih amandmanov: za pota v Bosni 6 milijonov dinarjev, za anuitete vojne odškodnine v Bosni in Hercegovini 10 milijonov Din, za poljedelske kredite 50 milijonov Din in za razliko na uradnih plačah 70 milijonov dinarjev.

NENADEN PREGLED DRŽ. BLAGAJN V BOSNI IN HRVATSKI.

Beograd, 11. marca. V vseh večjih mestih na ozemlju Hrvatske in Bosne se je po odredbi glavne kontrole hkrati izvršil pregled raznih državnih blaganj. Blaganje so se zapečatile.

Položaj stacionaren.

Beograd 11. marca. Predsednik vlade Pašić je sprejel včeraj v ministrski sobi pomočnika ministra zunanjih poslov Jovo Markovića, ki mu je poročal o dr. Ninčičevem delu v Zenevi in o uspehih naše delegacije pri Zvezi narodov ter o zunanji politiki.

Minister za šume in rudnike dr. Nikić je sprejel v svojem kabinetu načelnika SLS dr. Korošca. Sicer pa vsi ministri pripravljajo material za svoj proračun.

Včeraj je bila seja glavnega odbora radikalne stranke, ne ve se pa točno, kedaj se bo glavni odbor ponovno sestala, čeprav bi moral rešiti mnoga važna vprašanja.

V Radičevem klubu je položaj popolnoma reden. Pri opoziciji je nastala stagnacija zaradi tega, ker se niso uresničile kombinacije, ki jih je bilo prav mnogo.

Pašić se je kasneje sestal v skupščini z Ljubo Živkovičem. Govoril se, da sta razpravljala o tem, kedaj naj se sestane zopet glavni odbor radikalne stranke, in kedaj naj bo prihodnja seja radikalnega kluba.

Včeraj so se sestali Ljuba Živković, Ljuba Jovanović in Marko Gjurčić, da uredijo vse, kar je potrebno za prazno Pašičeve osemdesetletnice. Sklenili so, da na to svečanost povabijo 100 do 150 oseb iz cele države ne glede na politično pripadnost.

Dr. Stojadinović je včeraj prevzel posle od svojega namestnika Uzunovića, ki mu je hkrati poročal o dosedanjem poteku skupščinske razprave.

ANGLIJA IN JUGOSLAVIJA.

London, 11. marca. »Daily Express« prinaša zanimiv članek, v katerem opisuje odnošaje med Anglijo in Jugoslavijo. List sodi, da so ti odnošaji v zadnjem času jako napeti, ker si italijanska vlada prizadeva, da v vsakem pogledu ovira gospodarsko sodelovanje med Anglijo in Jugoslavijo. Kakor trdi list, je jugoslovenska vlada pred nekaj dnevi dala nekemu jugoslovensko-angleškemu konzorciju koncesijo, da v bližini Beograda izgradi veliko rafinerijo petroleja. Ta petrolejski konzorcij je pravzaprav podružnica znane angleške petrolejske tvrdke Shell. Na intervencijo italijanske vlade pa je bila ta koncesija zopet preklicana in se bile vse pogodbe, ki so bile v tej stvari sklenjene, razveljavljene. Petrolejska tvrdka Shell se je v tej stvari obrnila na angleško vlado, da bi zahtevala pojasnila v Beogradu. — »Daily Express« pravi, da bi bilo potrebno pravzaprav, tak korak napraviti v Rimu, ker se Italija trudi, da na vsak način izrabljuje ugodnosti, ki ji jih daje nedavno tega sklenjeni pakt prijateljstva z Jugoslavijo.

NOVA FRANCOŠKA VLADA SE PREDSTAVI PARLAMENTU V TOREK.

Pariz, 11. marca. Novi Briandov kabinet sestoji iz istih oseb, kakor prejšnji, izvzemši štiri ministrov. Minister za finance je postal Peret, minister za notranje zadeve La Valle in minister za prosveto La Moureaux. V novi kabinet je vstopilo 17 poslancev in 4 senatorji. Trije so republikanski socialisti, eden je neodvisen socialist, dva sta člana radikalne levice, pet je radikalov, dva pa sta levčarska republikanec. Kabinet predstavlja torej na levo pomaknjeno koncentracijo.

Ministrski predsednik Briand se je sinoči odpeljal v Zenevo. Nova vlada se je včeraj opoldne sestala na prvo sejo. Na seji se je razpravljalo o vladni deklaraciji in o splošnem političnem in finančnem položaju. Vladna deklaracija bo prav kratka in se bo bavila z vprašanji finančne sanacije, volilne reforme in socialnega zavarovanja. Sklenjeno je bilo, da se bo prihodnja seja ministrskega sveta vršila v ponedeljek, ker se računa, da se Briand do tega časa že vrne iz Zeneve. V torek popoldne bi se nova vlada predstavila zbornici in senatu.

Persekucije.

Maribor, 9. marca 1926.

»Narodni Dnevnik« je bil vedno tisti list, ki je brez ozirov na levo in desno dvignil svoj glas, kadar je bilo treba braniti pravično stvar. Vstal je v dobi neslavne PP vlade prvi proti persekviranju državnega uradništva in zato mislim, da je tudi danes njegova dolžnost, da nastopi proti samostojno-demokratski praksi, katere so se pričeli v novejšem času posluževati tudi sedanji vladinovi. Branili smo g. prof. Ribarića, ko ga je strankarska brezvestnost mladino pahnila iz Maribora v Srbijo, braniti pa hočemo z isto doslednostjo tudi one, ki so postali zadnje dni žrtev strankarske prepotence pri tukajšnjem agrarnem uradu, ker ne gre nam za stranke, ampak za načela, ki ostanejo vedno ista in morajo ostati vedno ista.

Pri tukajšnjem agrarnem uradu sta bila te dni odpuščena iz službe geometer Božo Tripalo in sluga urada, v Veliki Bečkerek pa je bil premeščen dosednji šef g. Mate Gregorovič. Obe odpuščeni in premeščenim so političnega značaja, izvršile so se radi tega, ker omenjeni niso hoteli ukloniti svojega tilnika in obrniti plašča po novem vetru, ki piha iz ministrstva agrarne reforme ter da se pripravi mesto pristae stranke. Tako postopanje najodločnejše obsojamo, tembolj, ker odpuščeni in premeščenim niso bili nikakršni strankarski eksponenti, ampak popolnoma neodvisni nacionalni ljudje. Osebito g. Gregoroviča smo poznali kot moža, ki mu je v mislih samo urad in vestno ter nepristransko izvrševanje službe. Izven urada je poznal samo svojo družino in nacionalne dolžnosti zavednega državljana.

G. geometer Tripalo je bil nameščen res provizorično in iz službene potrebe, toda ta službena potreba se ni čisto nič spremenila in je odpuščitev človeka z družino kar preko noči prav tako krivično in nečedno dejanje kakor odpuščitev sluga in premešitev g. Gregoroviča. Tudi izgovor redukcije ne more držati, ker vemo, da se je namestila malo prej pri tem uradu druga, nekvalificirana moč in da tak urad ne more biti brez sluga, je menda tudi jasno.

Dejali smo že, da smo principijelno proti strankarskemu persekviranju državnega uradništva, ker ne tipe radi njega skode le prizadeti, temveč tudi in v enaki meri državna avtoriteta in delo samo, zato zahtevamo prav tako odločno kakor smo to storili pod PP vlado tudi od sedanje, da z njim neha in popravi storjeno krivico. Pa tudi stranke se proklete varajo, če mislijo, da jim je tako postopanje v korist. Stranka, ki si ne more drugače pomagati do moči kakor na ta način, da preganja značajno uradništvo, si sama izstavlja najslabše spravevalo. Zgodovina je najboljša učiteljica in ravno ta zgodovina nam kaže na primeru naše SDS, kako malo ali nič ne pomaga tako postopanje. S terorjem in maščevanjem se duše ne osvajajo, ustvarjajo se kvečjemu hinavci in neznačajneži, ki so v kvar strankam, narodu in državi. Zato ponavljamo zopet: **Nehajte s to vedno škodljivo prakso in popravite storjeno napako, če nečete biti deležni usode onih, po katerih ste jo prevzeli.** — v. — b. —

Dr. Lazar Marković — o politiki sporazuma.

Dr. Lazar Marković je bil eden glavnih posrednikov za sporazum med Narodno-radikalno stranko in HSS na drugi strani. On more torej avtentično interpretirati miselnost tega sporazuma kakor politike sporazuma sploh, ki se je začela uveljavljati v naši državi. Zanimiva so njegova izjavljanja v tem pogledu, ki jih je dr. L. Marković napisal za »Narodno Delo« in jih je potem ponatisnila Samouprava. Dr. Marković pravi mej drugim:

»Politika sporazuma ne znači to, da naj srbski narod in hrvatski narod kot dve pravni celini rešujeta vsa državna vprašanja. Srbski narod in hrvatski narod ne obstojata kot pravni celini v naši državi, ki je organizirana kot unitarna kraljevina. Toda zato obstoje v naši državi Srbi in Hrvati kot dve živi narodni sili, kot dve posebni struji in kot dvojje, čeprav bratskih, vendar do gotove meje različnih razumevanj glede na množične probleme našega državnega in narodnega življenja. Ko je zgodovina že napravila, da bo naš narod na ta način razdeljen na dva ali tri krila, tedaj je razumljiva želja vsakega pametnega in treznega politika da vidi oboje pril in obe narodni sili aktivno angažirani pri izgradbi in napredku države. Sporazum torej ne pomenja nikak pakti niti kako pogodbo v pravnem smislu te besede, nego izvaža politično potrebo sodelovanja hrvatskih in srbskih sil pri ureditvi in dviganju naše skupne narodne domovine. Sporazum je torej politika, a ne pravni akt. Vsaka politika izhaja iz odrejenih činjenic, da so naše stranke po svojem današnjem stanju, organizirane na plemenski osnovi. To je mogoče obzlatovati, toda je tako in se trenutno ne da izpremeniti, in po tem se morajo ravnati tudi politiki. Zato se je zahtevala in želela koalicija Radikalne stranke in HSS, da bi se državni politiki, zasnovani na obstoječi ustavi, dala čim širši temelj, da bi ta politika izvažala mišljenje in voljo skupnega naroda. Ako dobi nekoga dne naš notranji razvoj tako obliko, da bodo Srbi, Hrvati in Slovenci po svoji pretežni večini razvrščeni po političnih strankah brez plemenskega obeležja, tedaj bo odveč delati »sporazum«. Dokler je pa tako stanje kakor danes, je politika sporazuma najboljša politika s pogojem, da stoji sporazumsko stranke na islem ustavnem temelju. A to velja za Radikalno stranko in za HSS po preokretu, ki je nastal v tej stranki in ki je zaznamovan ne samo z izjavami g. Pavla Radića 27. marca prejš. leta v Skupščini, nego tudi z nadaljnjim delom Radićeve stranke vse do danes.«

»Politika sporazuma niti ne pomenja stvaritve posebnih plemenskih front, in to je druga zabloda, v katero padajo kritiki sporazuma. Ako gre Radikalna stranka v interesu naroda in države v koalicijo s plemenskimi strankami, tedaj stori to zaradi tega, ker jo vodi nekva višja ideja stvarnega jedinstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. V smislu te ideje je potrebno, da vsi deli naroda sodelujejo pri pozitivni izgradbi naše domovine. Okolnost, da g. Stjepan Radić pozivlja Hrvate »na okup«, ne moti nič politike sporazuma vse dotlej, dokler Radikalna stranka od svoje strani ne kliče Srbov »na okup«. St. Radić ima pravico, da kliče v svojo stranko kogar hoče, kakor ima Radikalna stranka pravico, da s svojim programom pridobiva i Hrvate i Slovence za svoje člane, kar ona tudi dela zelo resno, trudeča se da v svojo sredo privede čim večje število Hrvatov in hrvatskih sil. G. Stj. Radić želi ostati

Delavske zbornice v naši državi.

Vprašanje delavskih zbornic je vlada rešila z zakonom. Te zbornice naj bi bile zaščitnice delavskega razreda in njegove predstavnice. Ako si pa danes da velevažne institucije ogledamo, vidimo, da so le gole karikature delavskih korporacij, brez vpliva na potek stvari in brez ugleda med delavstvom. Tu ne mislimo ljubljanske delavske zbornice,

ki je kolikor toliko še vedno izjema, dasi slabša, nego zbornice v ostalih državnih pokrajinah.

Delavstvo je tu skoro popolnoma izločeno iz delavskih zbornic. Glavno besedo ima v njih »socialistična« stranka, ki je gola falzifikacija socializma in nima za seboj niti desetine jugoslovanskega delavstva ter je le

golo orodje vlade, odnosno radikalne stranke.

V delavskih zbornicah vlada neomejen strokovni birokratizem, vsaka opozicija se kratkoma izločuje. Ta birokracija se ne more sprizniti s tem, da ni socializma brez demokracije. Delavske zbornice enostavno nočejo registrirati nezavisnih strokovnih organizacij (bivših komunističnih), dasi jim ne morejo biti drugega očitati, kol da nočejo pod okrilje Socijalistične Partije Jugoslavije.

Sporazumno z ministrom za socialno politiko Simonovičem (znanim propagatorjem velesrbske fronte) dela tajnik centralne delavske zbornice Zivko Topolović. Ta je tudi duševni oče volilnih redov za delavske zbornice. Za vsako pokrajino drug volilni red, samo, da se morejo vedno polastiti zbornice izključno le pristajši S. P. J.

V beograjski delavski zbornici za Srbijo imajo pravico kandidirati le one strokovne organizacije, ki so v zbornici registrirane. Predčasno pa so socialistični birokratje ertali iz zbornice kar 6 strokovnih organizacij in sicer zidarsko, lesno, kovinarsko, natakarsko, brivsko in organizacijo trgovskih sodruznikov.

Zvezi privatnih nameščencev pa so izjavili, da sploh ni bila nikoli registrirana v zbornici, dasi je bila na skupščini beograjske delavske zbornice dne 21. januarja 1926 soglasno sprejeta v zbornico.

Na ta način je večina srbskega delavstva ob pasivno volilno pravico v zbornico, to imajo le neki »socialisti«, ki jih med delavstvom nihče ne pozna in za katere se ve, da so v intimnih zvezah z vlado, ki jim za nagrado, da ovirajo razvoj strokovnega delavskega pokreta, poklanja sinekure v delavskih zbornicah. Kako je socialno delo teh zbornic, si vsak lahko predstavlja.

Nič boljše ni v sarajevski delavski zbornici. Tu so sicer sprejeli zvezo bančnih uradnikov šele en dan po razpisu volitev in 13 dni po prijavi za vstop in to samo v evidenco, organizacijo grafičnih delavcev pa šele 8 dni po razpisu volitev in 19 dni po prijavi, tudi samo v evidenco, brez registracije. S tem zavlačevanjem so obema organizacijama onemogočili postavitev kandidatne liste. Volitve se vrše v vseh zbornicah seveda s kuvertami, kot v Sloveniji. Volitve dobivajo na ta način mnogo karakterističnih znakov romunskih volitev.

Najbolj drastičen je volilni red za zagrebško delavsko zbornico. Tu ima pravico postaviti kandidatno listo le taka zveza strokovnih organizacij, ki obsega vse stroke. In to seveda zopet le »socialistična«. Posamezne strokovne organizacije, tudi če so v delavski zbornici registrirane, nimajo te pravice.

Na ta način, z zvijačo in protekcijo radikalov, si je pridobila Socijalistična Partija Jugoslavije neomejen vpliv na vse delavske zbornice Jugoslavije. Posledice so, da delavski sloj izgublja interes za delavske zbornice in jih smatra enakovrednim drugim državnim uradom, kot borzom dela, inspekcijam dela in oddelkom za socialno skrb, katerim delavske zbornice tudi sličejo po birokratičnem postopanju, neumevanju socialnega položaja in desinteresiranosti za potrebe in zahteve nižjih slojev.

Ostane le odprt problem, zakaj radikali tako protežirajo socialistično skupino? Ali imajo morebiti z njo kak poseben načrt ali pa si samo skušajo na ta način priboriti vsaj indirektni vpliv na delavske zbornice potom svojih socialističnih eksponentov? Mogoče je v ozadju tudi okrepitev socializma, ki naj bi radikalom služili pozneje za politično rezervo. Ta članek objavljamo, da informiramo slovensko javnost o delavskih zbornicah in njih značaju v drugih delih države. Tudi v vprašanju teh delavskih institucij je potrebna razčistitev. Dokler ne bodo delavske zbornice uvedle v svoje delovanje princip demokracije in res pravega socializma, toliko časa ostanejo le mrtve papirne tvorbe vlade, brez soudeleževanja delavstva in brez moči posegati z uspehom v socialne probleme.

Vsi fakti, ki smo jih navedli, so resnični in jih tudi kaka »Delavska politika« ne bo mogla ovreči.

Politične vesti.

»O slovenski fronti« je objavila včerajšnja »Delavska politika« uvodnik. Na premisi, da je zamišljena slovenska fronta le na strankarski špekulaciji, je zgrajen ta uvodnik. Ker pa je ta premisa docela napačna, zato je seveda napačna tudi misel uvodnika, da se s slovensko fronto samo oskrunja slovenska individualnost. V dokaz prav dejstev. Slovensko fronto propagira najbolj naš list, ki ni glasilo nobene stranke. Ze vsled tega je nezmišljena trditve, da bi s slovensko fronto hoteli strankarsko špekulirati. Se bolj nezmišljeno pa je ta trditve, ker se je že dovolj jasno pokazalo, da slovenske fronte sploh nobena stranka resno noče. Socialistične so jo a priori odklonile, ker se domišljajo da bi z njo kršile svojo mednarodno stališče. — SDS jo je enako jasno odklonila in tudi druge takozvane napredne stranke jo niso odobrile. Celu SLS, ki je začetkoma kazala precej dobre volje za slovensko fronto, je utihnila, ko je bilo treba narediti odločilen korak. Vse to jasno dokazuje, da ni slovenska fronta prav nobena strankarska špekulacija, temveč da mora biti vzrok po njeni zahtevi mnogo bolj globok in to je tudi. Slovensko gospodarstvo, slovensko stališče v državi, socialno stanje slovenskega naroda je tako obupno slabo, da je upati na zboljšanje le, če se vsi slovenski narod loti dela za priboritev pravice Slovenije. V tem je vsa skrivnost slovenske fronte, v tem pa je tudi že dan njen cilj, njen namen in pot, kako se pride do nje. Ne tajimo, da je pot do slovenske fronte težka in le v velikim naporom dosegljiva in sicer ravno vsled odpora strank, ki se boje, da bi s slovensko fronto izgubili svoje politično monopolno stališče. Ravno zato pa je potrebno, da vsi naši najboljši ljudje, ki še niso strankarsko

ujeti, z vso energijo delajo za slovensko fronto. Samo to je pravilno stališče za svobodnega slovenskega inteligenta, dočim je uvodnik, kakor ga je objavila »Delavska politika«, razdiralno delo, vredno posila pametnega nergača.

— Posl. Pucelj o slov. univerzi. Ker je bil govor posl. Pucelja zelo pomanjkljivo objavljen v slovenskih listih, objavljamo danes iz govora odstavek o slov. univerzi, ker bo to slov. javnost najbolj zanimalo. G. Pucelj je izjavil: Ko je prišel na položaj ministra prosvete v naši državi gospod sedanji minister in naš prijatelj Stefan Radić, je začela v Sloveniji velika gonja proti njemu in to iz vzroka, da hoče odpraviti v Ljubljani univerzo. Jez sem takoj z njim o tem razgovarjal, ali kaj takega od njega nisem slišel. V Sloveniji obstojati namreč dve stranki, ki sta po lastni krivdi izpadli iz sedanje vladine kombinacije, pa jima zato ne gre najboljšje. Pa so mislile bistre glave, da se bo dalo tu nekaj rehabilitirati v obeh naroda. Stvorili sta perfektno činjenico, češ, g. Radić je proti ljubljanski univerzi. In razume se, da so trdili, da smo proti ljubljanski univerzi tudi mi, ki politiko g. Radića podpiramo. Sklicali so konferenco, konferenca protestni shod in vse je bilo svečano ogorčeno. Jaz in moji prijatelji na tem shodu nismo hoteli sodelovati iz vzroka, ker nečemo biti Donkišoti, ki potrebujejo za borbo mline na veter, da se pokažejo junake. Toda mi smo tedaj obetali, da bomo vedno stali na braniku za našo slovensko univerzo v Ljubljani, ker je to punciča v našem narodnem očesu, ker je to čelo celokupne slovenske duše!!!

— Seja skupščine. Ekspoze vojnega ministra. Na včerajšnji dopoldanski seji je podal vojni minister general Dušan Tričković svoj ekspoze. Bil je zelo spretno sestavljen in bil sprejet z odobravanjem skoraj od vse skupščine. Uvodoma je omenil vojni minister, da znaša njegov proračun 2413 milijonov. S to svoto pa so kriti tudi izdatki za mornarico, letalstvo in obmejne čete. Treba pa je upoštevati tudi to, da so imele druge države vojsko že popolnoma organizirano, dočim je bilo treba pri nas ustvariti skoraj vse na novo. Kljub temu je v Jugoslaviji vojni proračun relativno manjši, kakor skoraj v vseh obmejnih državah. Celu »razurožena« Madjarska izda več za vojsko vsota 2.413 milijonov seveda ni majhna, toda od te gre 112 milijonov za aviatiko, 150 za mornarico in 340 za izredne potrebe, čista, da ostane za redno vojsko le 1.800 milijonov. Vojska šteje danes 102.000 mož. Prehrana in vzdrževanje vojske velja okoli poldrugo milijardo. Kako pa so sicer izdatki za vojsko visoko, se vidi iz tega, da velja ena puška s 100 naboji 3500 Din, ena granata pa 1500 Din. Minister je nadalje sporočil, da je že vse storjeno, da se bo prihodnje leto izdelovala municija in naboji že doma. Tudi artiljerijske naboje se bo izdelovalo doma. Letal se zgradi letos še 150. Ekspoze vojnega ministra je dokazal, da se v vojski dela in da so visoki izdatki za njo upravičeni.

— Nova francoska vlada. Briand je sestavil novo vlado, v katero je sprejel večinoma vse člane prejšnje vlade. Nova vlada je sestavljena tako: Predsedstvo in zunanje ministristvo Aristide Briand, notranje Maloy, finance Paul Peset (nov), vojna Painlevé, justice Pierre Lavel, mornarica Georges Leygues, kolonije Terrier, prosveta Lamoreix, javna dela de Monzie, socialna politika Ducaufour, poljedelstvo Durand, trgovina Daniel Vincent in pokojnime Jourdain.

— Srednjevropske konference o paktu. Poroča se, da je minister Niščić ob priliki svojega obiska v Rimu in Parizu sprožil misel ustanovitve posebnega garancijskega pakta za Srednjo Evropo. Ta pakt bi sklenile sledeče države: Jugoslavija, Francija, Italija, Avstrija, Čehoslovaška, Rumunija in mor-da tudi Nemčija. Mussolini in Briand sta temu načrtu buje pritrčila.

— Vedno nove težkoče v Zenevi. Nemčija vztraja na svojem stališču, da je za njo vsako razširjenje Sveta Zveze narodov že na tem zasedanju indiskutabel. Na drugi strani pa Poljska tudi ne odneha od svoje zahteve in pravi, da ne more zaupati Locanskem sporazumu, če se njena zahteva ne izpolne. V tem slučaju bi Poljska sploh zapustila zapadne države, izstopila iz Zveze narodov in se naslonila na sovjetsko Rusijo. — Enako odločna je Španska, ki pravi, da brezpogojno izstopi iz Zveze narodov, če ne postane stalen član Sveta. — Na drugi strani pa zopet izjavlja Švedska, da nikakor ne pripusti v tem zasedanju razširjenju Sveta. Brez zatovanja Švedske pa je vsako razširjenje nemogoče. — Toda težkoče s tem še dolgo ni konec. Chile izjavlja, da izstopi iz Zveze, če dobi Brazilija stalno mesto v Svetu. Enako izjavo daje Argentina, ki itak ni poslala svojih zastopnikov v Zenevo.

Beleške.

»Delavska politika« zagovarja, sicer sramežljivo, toda vendarle, sedanji gerentski trosvet in pravi, da ne ve zakaj bi bilo treba trosvet menjati, ki pa se itak mislijo razpisati občinske volitve. Bodi »Delavska politika« povedano, da treba vedno jasno povedati, kadar se gre pod novim cesarjem gor in dol, da govorimo v ljubljanskem Zargonu. — Sicer pa nismo mislili, da bo »Delavska politika« tako odločno priznala, da ji je sedanji gerentski trosvet tako všeč.

Kratke vesti.

Slovaški voditelj Hlinka je bil vsled razčlenjenja predsednika republike obsojen brez-pogojno na 8 dnuj zapora. Protokol o mayerlinski tragediji je zgorel ob priliki požara na gradu grofa Taaffeja. Heinrich Kaan, dolgoletni ravnatelj praskskega konservatorija, je umrl. Španske čete so prišle v Maroku zopet z ofenzivo. Španci poročajo o uspehih.

Blago: Brstovi plohi, neobrobli, Ia, od 80 do 130 cm debeline, od 25 cm širine naprej, od 3 m dolžine naprej, feo meja, 1 vag. den. 1100, bl. 1150, zaklj. 1136; borovi plohi, Ia, 48 mm debeline, 14 in 15 cm širine, feo meja, 3 vag. den. 650, bl. 700, zaklj. 680; hrastovi bouls, Ia, 34, 41, 54, 60, 70, 80 mm, od 3 m naprej, feo Sušak bl. 1650; brzojavni drogovi, smreka, jelka ali bor, od 8-11 m, feo meja den. 300; trami 3.3 in 3.4, 4, 5 in 6 m, feo meja, 2 vag. den. 380, bl. 380, zaklj. 380. — **Premog:** Kal. ca 7000 antracit, Orle, feo vagon Skofljica: kosovec, za 1 tono bl. 500; kokovec, za 1 tono bl. 450; orehovec, za 1 tono bl. 400; zdrob, za 1 tono bl. 350. Kal. ca 4800, feo vagon Ormož: kosovec nad 60 mm, za 1 tono bl. 260; kokovec 35-60 mm, za 1 tono bl. 240; orehovec 20-35 mm, za 1 tono bl. 210; zdrob 10/20 mm, za 1 tono bl. 190. Kal. ca 3500, feo vagon Novo mesto: kosovec, za 1 tono bl. 170; kokovec 100 mm, za 1 tono bl. 150; orehovec 50 mm, za 1 tono bl. 140; zdrob, za 1 tono bl. 130; rovinj, za 1 tono bl. 120. — **Zito in poljski pridelki:** kuruza, časa primerno suha, feo vag. dolenska postaja, gar. zdravo prispetje, 1 vag. den. 147, bl. 147, zaklj. 147; kuruza, časa primerno suha, par. Sid bl. 112.50; kuruza izuzulanka, feo vag. medjimurska postaja bl. 150; kuruza, časa primerno suha, maj, junij, julij sukcesive, feo Postojna tranz., 5 vag. den. 160, bl. 160, zaklj. 160.

BORZE.

— **Zagreb,** 10. marca. Devize: Newyork 56.648-56.943, London 276.30-277.30, Praga 168.10-169.10, Dunaj 8.0050, Milan 227.63-228.83, Curih 1093.59-1097.59, Berlin 13.5260-13.5660.

— **Curih,** 10. marca. Beograd 9.145, Newyork —, London 25.385, Pariz 19.16, Praga 15.3850, Milan 20.855, Berlin 123.70, Dunaj 73.25, Bukarešta 2.1950, Sofija 3.75.

× **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 12. marca t. l. ponudbe za dobavo 4 komadov jeklenih žigov; do 15. marca t. l. za dobavo 1200 kg zmlatega

grafita. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 20. marca t. l. ponudbe za dobavo 1500 m jeklenih vrvi. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 1. aprila t. l. ponudbe za dobavo 60 m impregniranega platna za jadra. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 20. marca t. l. pri mariborskem vojnem okrogu v Mariboru ter pri komandah mesta v Ptuj in Dravogradu, dne 22. marca t. l. pa pri celjskem vojnem okrogu v Celju pri komandi mesta v Slov. Bistrici in pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave mesa za čas od 1. aprila do 30. septembra t. l. — Dne 29. marca t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 10.000 kg belih cunj za čiščenje in 300 kg cunj za poliranje; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave brzorezih svetrov ter glede dobave 4 navpičnih strojev (Stossmaschine). — Dne 6. aprila t. l. pri upravi državnih monopolov glede dobave 8000 kg cerezina; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede oddaje v zakup kolodvorske restavracije v Podlugovi. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 9. marca t. l. ponudbe za dobavo 1500 kg steklarskega kleja. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije. — Pri 40. pešad. polku »Triglavskem« v Ljubljani se bo vršila dne 12. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave živil (makarone, pšenični in koruzni zdrob, ješprenječek, fižol, riž, svinjska mast, olje, kis, sladkor, kavne konzerve, čaj). — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

SODNI DAN ZA CIGANE.

Prisel je sodni dan za cigane. Tam pri Zaprešiču se je vtaborila večja tolpa. Pa so prišli, kot pravi Miško, orožniki s Kranjskega, ki so se zarotili zoper nje, da jih dajo zapreti po zakonu za zaščito države. Obkolili so taborišče ter aretirali vse vprek: Moške, ženske, otroke, konje in vse, kar se je nahajalo pod šatori. Odvedli so jih v Zagreb. Sodišče je večino zopet izpustilo. Kaj naj bi storilo s tolikimi?

Na zatoženi klopi sedi končno samo še sedem članov pisane družbe. Edini moški je »knez« Miško, sicer pa so same ženske in otroci. Nekatere ženske imajo na rokah deteta. Nekatere jih pred sodnim dvorom doje.

Sodnik da protokolirati generalije. To je najtežji del razprave. Cigani ne vedo, kako se pišejo. Ne ve se, katera je poročena, katera samica. Vsi se pišejo Nikolič. Med njimi so ženske, ki so se pisale, predno so se poročile, Nikolič. Poročile so se zopet z Nikoliči. Razstale so se s svojimi možji ter poročile zopet Nikoliče. Zato jih navaja obtožnica s krstnimi imeni: Marinska, Stojka, Katica, Anka itd. Če pokliče sodnik eno, o kateri misli, da ji je ime Katica se oglasi druga, ki naj bi bila Stojka itd.

Prvi pride na vrsto Miško.

»Si-li razumel obtožnico?«, vpraša sodnik.

»Nisem, velemozni gospod.« odgovori Miško.

»Državni pravdnik te toži, da se potepaš, da ne delaš, da pijančuješ itd.«

»Krivico mi dela, pri Bogu!«

»S čim se pečaš?«

»S konji.« odgovori Miško lakonično — samo ne pove, če jih kupuje ali krade.

»Ali pijančuješ?«

»Sploh ne pijem. — Ne vem, zakaj so me zaprli. Ukradel nisem ničesar...«

»Ampak potepaš se, vagabund si, ker ni-maš stalnega bivališča, pripomni državni pravdnik.«

»Boga mi, to delajo vsi cigani. Čemu smo pa cigani, če ne smemo potovati po svetu?«

»Če nam te očita«, lamentira Miško, potem je prišel za nas cigane sodni dan.

»Marinka Nikolič, ali si poštena žena?«

»Sem. Pošteno delam in pošteno živim.«

»Kaj pa delaš?«

»Hodim po vaseh.«

»Kje imaš stalno bivališče?«

»V Kraljevcu.«

»Ali živiš tam stalno?«

»Celo leto, razen, kadar sem na potu.« (Marinka je celo leto na potu in nikdar v Kraljevcu).

Tako je šlo po vrsti. Ciganke, ki so omožene, pravijo, da so se poročile pod vrbo.

»Kako to, pod vrbo?«, vpraša sodnik.

»To gre prav lepo. Na glavi sem imela venček in svilen ruto. Z ženinom sva prišla pod vrbo roko v roki, kot gospoda. Dal je prinesiti par litrov vina in hleb belega kruha. Naši stari so zlezli na vrbo. Eden od njih je pa vihtel velik lonec in vzklikal: Kadar bo šel ta lonec zopet skupaj, takrat bosta šla vidva narazen. Nato sem spekla papriko in pečivo iz bele moke.«

»Kaj pa, če stari ne morejo zlezti na vrbo?«

»Vzamejo lestev?«

»Kaj pa delate cigani po poroki pod vrbo?«

»Živimo par dni skupaj. Če harmoniramo, ostanemo skupaj, dokler se nam ljubi, če ne, se razidemo.«

Tako je opisala poroko mlada ciganka, ki je imela otroka na prsih.

»Kje je sedaj tvoj mož?«

»Ne vem. Nikdar več ga nisem videla.«

»No, in kako sta se spoznala?«

»Čul je o meni in prišel je pome. Ni bil lep in nisem ga imela rada.«

Noben cigan ni priznal ničesar.

Sodnik je izrekel oprostilno razsodbo. Državni tajnik se je zadovoljil s to sodbo. Cigani in ciganke so bile izpuščene na svobodo.

Spanija je izjavila, da izstopi iz Zveze narodov, če ne postane stalni član Sveta Zveze narodov.

Jack London:

Morski vrag.

Zarjul je, planil nad mene in me zgrabil za roko. Pojeklenil sem se, da bi prenesel viхро, dasi sem v sreč trepetal; toda silna moč tega človeka je bila vse preveč za mojo srčnost. Z eno samo roko me je zgrabil za dvoglav (mišica v rami, ki giblje nadlaket) in ko me je še močnejše stisnil, mi je omrtvela roka, da sem na vse grlo zakričal. Noge me niso hotele držati, da nisem mogel stati. Mišice so odpovedale svoje delo. Bolečina je bila prevelika. Moj dvoglav je bil zmečkan.

Kmalu pa se je umiril; v očeh se mu je prikazal svitel žar in odjenjal je v držaju s kratkim nasmehom, ki je bil bolj podoben nekemu renčanju. Zgrudil sem se na tla; bilo mi je silno slabo; on pa je zopet sedel, si prižgal smodko in me opazoval kakor mačka miš. Ko sem se zviljal od bolečin, sem videl v njegovih očeh ono radovednost, ki sem jo bil že tolikokrat opazil, ono začudenje in zadrego, ono vprašanje, tisto večno vprašanje, čemu vse to.

Končno sem zlezal na noge in odšel po stopnicah navzdol. Lepo vreme je minulo in tako mi ni ostalo drugega kot vrniti se v kuhinjo. Moja levica je bila odrevenela kakor zadeta od mrtvouda, in dnevi so minuli, predno sem jo mogel zopet rabiti, dočim so minuli tedni, da je poslednja trdost in bolečina izignila iz nje. In on ni storil nič drugega kakor da je samo položil roko nia moj lakef in ga stisnil. Nobenega zvijanja ali turanja ni bilo. Samo stisnil je roko in venomer dalje stiskal. Kaj mi bi bil lahko storil, sem se zavedel stoprav drugi dan, ko je pokukal v kuhinjo in me je v zna-

menje obnovljene prijaznosti vprašal, kako je z mojo roko.

»Lahko bi bilo še vse hujše,« se je nasmehnul.

Lupil sem krompir. Vzel je enega iz ponve. Bil je precej velik, trd in neolupljen. Vzel ga je v roko, stisnil, in krompir mu je v kašastih curkih brizgnil izmed prstov. Zmečkane ostanke je vrgel v ponev in odšel, jaz pa sem imel jasno sliko, kako bi se mi bilo gabilo, da bi me bil ta vrag pograbil s svojo pravo močjo.

Vzlic temu mi je tridnevni počitek dobro del, ker je nudil mojemu kolenu baš oni mir, ki ga je potreboval. Bilo je mnogo boljše, otekline je znatno vpadla in jabolko se je po vsej priliki vrnilo na svoje pravo mesto. Ta tridnevni počitek pa mi je prinesel tudi nadloge, ki sem jih previdel. Tom Mugridge je očitno imel namen, da me poplača za te tri dni. Grdo je ravnal z menoj, me venomer preklinjal in gromadil name svoje delo. Drznil se je celo pest vzdigniti proti meni; ker pa sem postajal podoben živali, sem se mu tako strašno zadril v obraz, da se je moral prestrašiti. Malo prijetna je slika, ki jo maram podati o samem sebi Humphreyu Van Weydenu, v tisti zoperni ladijski kuhinji. Čepel sem v kotu pri svojem delu, obraz obrnjen proti obrazu bitja, ki me je hotelo udariti, ustnice privzdignjene, renčee kakor pasje, v očeh pa žar strahu in brezmoči ter srčnosti, ki izvira iz strahu in brezmoči. Ni mi všeč ta slika. Presilno me spominja na podgano v pasti. Ne maram več misliti na njo; bila pa je učinkovita, kajti zagroženega udarca ni bilo.

Tom Mugridge se je umaknil gledajoč tako srdito in zločesto kot sem jaz. Bila sva dvojica živali, ki sta bili

skupaj zaprti in kazali zobe druga drugi. On je bil strahopetec, ki se je bal udariti, ker se ga nisem dovoljno ustrašil. Zavaljo tega je izbral drugo pot, da me pripravi v strah. V kuhinji je bil samó en nož, ki je bil kot nož nekaj vreden. Ta nož je po dolgoletni službi in obrabi dobil dolgo, ozko klino. Videti je bil nenavadno krvočen in izprva sem vsakokrat vzdrtel, ko sem ga vzel v roke. Kuhar si je pri Johansenu izposodil brusni kamen in je pričel brusiti ta nož. Delal je silno prešerno in se ves čas pomenljivo oziral proti meni. Ves dan ga je brusil na vseh straneh. Vsak prosti trenutek, ki ga je dobil, je vzel nož in brusilni kamen v roke in brusil. Jeklo je postalo ostro kot britev. Preskušal ga je z okrožlino palca ali preko nohta. Bril si je kocine na ozadju roke, pregledoval z največjo natančnostjo rezino in je vselej našel, ali se je delal, da je našel nekje nahlo neenakost. Nato ga je položil zopet na kamen in brusil, brusil, brusil, da bi se bil na vse grlo semjal, tako smešno je bilo.

Stvar je bila pa tudi resna; doznal sem namreč, da ga je bil zmocen rabiti, da se je pod vso njegovo strahopetnostjo skrival pogum strahopetnosti kakor pri meni, ki bi ga lahko nagnil, da bi storil baš isto, zoper kar se je ustavljala vsa njegova narava in kar se je bal storiti. »Kuhar brusi nož za Klado,« se je šepetalo med mornarji, in nekateri so ga dražili radi tega. To pa je vzel za dobro in je bil v resnici prav zadovoljen; poki-maval je s pogubno in tajnostno, kakor da bi naprej vedel, kaj se neki dan zgodi, dokler si ni George Leach, pivovni kabinski streže, dovolil nekoliko surovih šal o tej stvari.

(Dalje prih.)

VSAKDO si lahko izboljša svojo eksistenco s pravilno uporabo najboljših šivalnih strojev „Gritzner“ in „Adler“ ter z nedosežnimi pletilnimi stroji „DUBIED“.

Te si nabavi pod ugodnimi pogoji edino pri tvrdki **JOSIP PETELINC, Ljubljana** blizu Prešernovega spomenika ob vodi levo.

Vrtnarske zadeve posreduje **Goikova „Vrtnarska šola“ v Kranju**

MALI OGLASI Črna oglasa do 20 besed Dta 5-., vsaka nadaljnja beseda 30 par.

Imam la Tranist sir za prodati ves tisoč smrekovih sadik velikost od 10 do 30 cm. Cena, od 100 kosov do 1000 je par 65, od 1000 do 10.000 kosov je cena par 35. ala Marija Stern po 22.50 Din kg pošilja po železnici in pošti Mlekarna in sirarna Josip Dvorny, Badljeva vina (Slavonija).

Več tisoč gabrovih sadik za živ plot ali mejo, dobro vkorenjenih, prodaja Ivan Golc, Zasipl 44, pošta Bled. Cena 50 par komad.

Absolvent trg. teča — Še službe pri kakem večjem podjetju. Gre tudi nekaj mesecev brezplačno. — Ponudbe prosil na upravo lista pod: »Dobra moč«.

Vsak dan **namočeno polenovko** se dobi v trgovini Kovačič-Japelj, Ljubljana, Kongresni trg.

Stekleno — trehno opeko imajo stalno v zbirki Združene opekarne d. o. o. Ljubljani.

PREMOG - ČEBIN Wolfova ulica 1./II. - Telefon 56.

V službo k večjemu industrijskemu ali trgovskemu podjetju želi vstopiti resna, zanesljiva in vestna gospodična z 10 letno pisarniško prakso, perf. znanjem nemščine in italijansčine poleg slovenščine, izvrstna stroje-piska, korespondentka in knjigovodkinja. — Cenjene ponudbe na upravo lista pod »Elektra« do 20. marca t. l.

Mag. št. 6404/1926. ref. IX.

Razpis. Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo ključavničarskih, mizarskih in steklarskih del

za nove objekte v mestni klavnici. Vsi podatki so na vpogled in se dobe v mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami. Pravilno opremljene ponudbe je vložiti do 20. marca 1926 opoldne v mestnem gradbenem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski. dne 9. marca 1926.

Haročajte in širite NARODNI DNEVNIK!